

تیربار اخبار منفی روح و روان تان را سوراخ سوراخ می کند

چه خبرتان است؟ این همه خبر نخوانید!

سبک از تپاوت

حسین گل محمدی
همسر روزبه روز عصبی تر می شود. شب که خسته از کار روزانه به خانه می روم به جای فتنجانی جای و رویی گشاده و مهربان، با مشتتی خبر منفی از من پذیرایی می کند. می گویم بی خیال این خبرها شو، جای را بنابور بخوریم کمی گپ بزنیم. به طعنه می گوید تو چه جور روزنامه نگاری هستی که اینقدر نسبت به اخبار مملکت بی تفاوتی؟! خلاصه اینکه خانه دیگر مامن نیست و امان از دست این فضای مجازی و شبکه های ماهواره ای که با همه اخبارشان که سر تا پا هم منفی است، همان چند ساعت استراحت و تجدید قوای منزل را بر ما حرام کرده اند. حالا سؤال این است که اگر جست و جوی این همه منابع خبری را تعطیل یا حداقل کم رنگ کنیم، چه اتفاقی در زندگی مان می افتد؟ من که می گویم اتفاقات خوبی می افتد. مرور چند تجربه در این زمینه شاید خالی از لطف نباشد.

من از قدیم آدم روزنامه خوانی بودم و مجال بود صبح ها یکی دو تا روزنامه نخورم و در جریان اخبار و اتفاقات قرار بگیرم. منتهای صفتحات روزنامه را نمی خواندم. تیرهای صفحه یک را نگاه می کردم و گریزی به صفحات ورزشی و حوادث می زدم. از روزنامه خواندن لذت می بردم و در عین حال در جریان خبرهای مهم و به درد بخور هم قرار می گرفتم. بعد از آمدن گوشی های پیشرفته و انواع برنامه های مخصوص تلفن همراه و گسترش ابزارهای ارتباطی فضای مجازی احساس کردم دیگر نیازی به خرید روزنامه ندارم. کم کم از خواندن روزنامه دست برداشتم و به خواندن اخبار از طریق اینترنت اکتفا می کردم. اما ماجرا به اینجا ختم نشد و بعد از مدتی متوجه شدم اسیر و معناد فضای مجازی اخبار راست و دروغ شبکه های اجتماعی شده ام. به خودم که امدم، دیدم روزانه صدها خبر رنگ و وارنگ را می خوانم و ناخودآگاه فرورادم می کنم، بدون اینکه از صحت و سقم آنها مطمئن باشم. کار به جایی رسید که حین کار، هنگام رانندگی، در منزل و میهمانی و حتی نیمه های شب، یکسره چشمم توی گوشی بود. پرده خوابم به هم ریخته و حواسم پرت شده بود.

تمام شبکه ها را تعطیل کردم

علی اکبر حسینی، کارمند

یک خانم خانه دار: همان نخستین ماه های ازدواج مان چیزی نمانده بود کار من و همسر به طلاق بکشد. همسر صبح تا شب سر کار بود و من برای سرگرم کردن خودم به اینستاگرام و کانال های خبری پناه می بردم. باز هم سرم توی گوشی بود

نکته

بسیاری از رسانه ها خبر خوب را در معنای خبر جذاب و خواندنی، در خبرهای منفی و چالشی و حادثه های جست و جوی می کنند. در واقع اکثر روزنامه نگاران معتقدند خبر خواندنی از دل رویدادها و اتفاقات ناخوشایند همچون جنگ ها، اعتصابات، جنایت ها و افشاکاری ها استخراج می شود، حتی برای اینکه خبر را خواندنی تر کنند، به قبول معروف روغن داغ خبیر را زیاد می کنند، در حالی که واقعاً خبر خوب الزاماً اینها نیست. محسن مهدیان در کتاب «خبر خوب، به مثابه یک رویکرد رسانه ای» این ذهنیت کلیشه ای را زیر سؤال می برد. فاطمه حسینی، پژوهشگر بانگاہی به کتاب مهدیان، ویژگی ها و مؤلفه های ساختاری «خبر خوب» را تدوین و در بخش پژوهش خبری خبرگزاری صدا و سیما منتشر کرده است. در ادامه با این رویکرد آشنا می شوید.

اهمیت خبر در هدایت افکار عمومی

خبر در دنیای رسانه ای امروز را شاید بتوان مهم ترین و کلیدی ترین محصول ارتباطی اثرگذار در هدایت افکار عمومی به شمار آورد. تنوع رسانه ای که به واسطه توسعه فناوری شکل گرفته و روزبه روز در حال گسترش است، با شکل دادن و بسط دادن «شهرتد خبرنگاران» و «رسانه خبرنگاران» مدام در حال جابه جایی ذائقه مخاطب و مصرف رسانه ای خبر است. این جریان برای ادامه حیات و زنده ماندن نیاز به مخاطب دارد. مخاطبی که بتواند پیوند ناگسستنی با اخبار برقرار کند و خبر جزء

نمی توانستم روی کارم تمرکز کنم و حتی حوصله گفتوگو با همسرم و بچه ها را نداشتم. یک روز که به خاطر عصبی و افسرده شدن پیش روانیزشک رفته بودم، بعد از شنیدن حرف هایم گفت: اینبه اخبار مثل یک تیربار است که روح و روان آدم را سوراخ سوراخ می کند. تنها نسخه ای که دارم این است که تمام شبکه های اجتماعی و ارتباطی اینترنت را تعطیل کنی و باز هم برگردی به همان روزنامه خواندن. گفتیم: آقای دکتر چنین چیزی ممکن نیست. از اخبار جامی مانم. الان عصر اینترنت است، نمی توانم چشم و گوش خود را به روی حوادث و اتفاقات ببندم. گفت: خبرهای واجب را چه بخوای، چه نخواهی، از طریق دوست و فامیل و همکار و آشنا کسب خواهی کرد. نگران نباش! از دنیا عقب نخواهی ماند! خوشبختانه نسخه ای جواب داد و الان احساس سبکی و آرامش می کنم.

کانال هایی که مرا به سمت طلاق هل می داد

فاطمه شهپازی، خانه دار

همان نخستین ماه های ازدواج مان چیزی نمانده بود کار من و همسر به طلاق بکشد. همسر صبح تا شب سر کار بود و من برای سرگرم کردن خودم به اینستاگرام و کانال های خبری پناه

تمام شبکه ها را تعطیل کردم

علی اکبر حسینی، کارمند

یک خانم خانه دار: همان نخستین ماه های ازدواج مان چیزی نمانده بود کار من و همسرم به طلاق بکشد. همسر صبح تا شب سر کار بود و من برای سرگرم کردن خودم به اینستاگرام و کانال های خبری پناه می بردم. باز هم سرم توی گوشی بود

یک کارمند: روانیزشک بعد از شنیدن حرف هایم گفت اینبه اخبار مثل یک تیربار است که روح و روان آدم را سوراخ سوراخ می کند. تنها نسخه ای که دارم این است که تمام شبکه های اجتماعی و ارتباطی اینترنت را تعطیل کنی و باز هم برگردی به همان روزنامه خواندن. گفتیم: آقای دکتر چنین چیزی ممکن نیست. از اخبار جامی مانم. الان عصر اینترنت است، نمی توانم چشم و گوش خود را به روی حوادث و اتفاقات ببندم. گفت: خبرهای واجب را چه بخوای، چه نخواهی، از طریق دوست و فامیل و همکار و آشنا کسب خواهی کرد. نگران نباش! از دنیا عقب نخواهی ماند!

این است: مصرف اخبار به عواملی که واقعاً برای زندگی شما مهندمند، ربط چندانی ندارد. در بهترین حالت سرگرمی است، اما همچنان بی ربط به شمار می رود... اخبار شما را غرق چیزهایی می کند که ربطی به زندگی تان ندارد. معنای ربط چیست؟ یعنی چیزی که شخصاً برایتان مهم باشد. ربط به انتخاب های شخصی برمی گردد. دیدگاه رسانه ها را در این رابطه نباید برسد. برای رسانه، هر داستانی که نسخه های زیادی برورشده، مرتب است... می ترسید «چیز مهمی» را از دست بدهید؟ از روی تجربه ام می گویم که اگر چیز واقعاً مهمی اتفاق بیفتد، دربارش خواهید شنید، حتی اگر در پیله ای زندگی کنید که در برابر اخبار از شما محافظت کند. دوستان و همکاران تان موقت تر از خواهند شد. یاد بگیریم، عادت کنیم که عادلانه با مردم رفتار بکنیم، عادلانه. حرف هم که می زنیم، شما ممکن است با یک نفری بد باشید، او را قبول هم نداشته باشید، عیبی ندارد، نظر شماست، ممکن است نظر درستی هم باشد اما این را با تهمت، با دروغ، با اهانت، با این چیزها نیاییستی آلوده کرد، آلوده شدن اینها خیلی بد است. ۱۴۰۰/۰۸/۰۲

انتشار حقیقت با منطق قوی
هر کدام از شما آحوانان! به عنوان یک وظیفه، مثل یک چراغی، مثل یک نوری پیرامون خودتان را روشن کنید. امروز خوشبختانه میدان باز است برای انتشار افکار. این فضای عمومی در کنار مشکلاتی که ممکن است به وجود بیاید، برکت بزرگی هم دارد، می توانید افکار در دست را، افکار صحیح را منتشر کنید، پاسخ به اشکالات را، پاسخ به ابهام آفرینی ها را در این فضا با استفاده از این امکان منتشر کنید و می توانید در این زمینه به موافق انسانی و به کارگرمی اقتصادی بیشتر شود. انتظار داریم روزنامه نگاران در رأس هرم باشند. اینطور نیست، تقریباً برعکس صادق است. نمی دانیم چه چیزی باعث موفقیت آدمها می شود، اما آنرا کشف و تکمیل خبری قطعاً دلیلی نیست. تفکر مستلزم تمرکز است. تمرکز به زمانی بدون مزاحمت نیاز دارد. مطالب خبری مثل امواج اکترومغناطیسی ای هستند که تفکر واضح را مختل می کنند. هر تکه خبر مخصوصاً مهندسی شده است تا مزاحمتان شود. مثل ویروس هایی که طراحی شده اند تا توجه شما را برای اهداف خودشان بزدند. این ربطی به دزدیدن زمان ندارد، بلکه به ناتوانی در تفکر واضح مربوط می شود، چون خودتان را در برابر یک جریان واقعیت نمایی مدام قرار می دهند...

ویژگی های خبر خوب چیست؟

- خبر خوب یک راهبرد برای درست دیدن و درست روایت کردن خبر است، فارغ از اینکه خبر از خوبی ها دهد یا بدی ها.
- خبر خوب معطوف به نتیجه خبر در مخاطب است. خبر خوب خبری است که مخاطب را به حرکت وامی دارد نه نشستن.
- خبر خوب، خبری است حکیمانه. خبر خوب خبری است که در مخاطب برانگیختگی ایجاد می کند؛ حرکت در جهت رشد و سازندگی؛ حرکت برای ارتقای زندگی.
- خبر خوب یک اصل کلیدی در بطن خودش نهفته دارد و آن هم امیدواری است. هر اقدامی که به ناامیدی منجر شود محکوم به انحراف است.
- خبر خوب، مسئولیت اجتماعی خبرنگار در مواجهه با مخاطب است. اما مسئولیت اجتماعی خبر تنها این نیست که چه خبری را بگویم و چه نگویم. مسئولیت اجتماعی مستند به این است که چگونه و چگونه روایت کنیم تا مخاطب امیدوار و تشویق به حرکت شود. همچنین رویکرد خبر خوب در رسانه توجه دادن به مسئولیت اجتماعی است، یعنی نگاه راهبردی به مسائل، تلاش برای امیدبخشی و در نهایت حرکت و تعالی جامعه است.
- خبر خوب، نه خبر تخریبی است نه تحمیلی. تخریبی نیست، یعنی قرار نیست با خبر خوب جامعه به خلسه رود. تحمیلی هم نیست، یعنی قرار نیست تلخی ها را ببیند. قرار نیست از کنار اشکالات عبور کند و بقدها و کم و کسری ها را به حساب نیآورد. ندیدن اشکالات به همان اندازه ضعف است که ندیدن خوبی ها.
- خبر خوب در توجه کردن به نقاط مثبت در دل

راهنما

حضور در فضای مجازی از نگاه مقام معظم رهبری

این فضا را محمل امید آفرینی کنید

مقام معظم رهبری در حوزه های فرهنگی همواره با نگرشی باز و چندساحتی به بازشناسی و قبض و بسط مسائل و چالش ها پرداخته اند. فضای مجازی از جمله حوزه هایی است که ایشان با حساسیتی خاص دنبال می کنند و ضمن تأکید بر استفاده صحیح از این فضا، معیارها و ملاحظاتی را نیز مطرح کرده اند که توجه به آنها مهم است. برخی فرمایشات ایشان را در این زمینه می خوانید.

رعایت عدالت در فضای مجازی

امروز در فضای مجازی انسان گاهی اوقات بی عدالتی مشاهده می کند، خلاف می گویند، تهمت می زنند، دروغ می گویند، قول به غیر علم می گویند، اینها بی عدالتی است، اینها نباید انجام بگیرد. آن کسی که با فضای مجازی سر و کار دارد، باید خودش مراقبت کند و آن کسی که فضای مجازی را در اختیار دارد، بایستی مراقبت مضاعف بکند که این کارها انجام نگیرد. یاد بگیریم، عادت کنیم که عادلانه با مردم رفتار بکنیم، عادلانه. حرف هم که می زنیم، شما ممکن است با یک نفری بد باشید، او را قبول هم

استفاده درست از فضای مجازی

دشمنان از فضای مجازی جور دیگر استفاده می کنند اما شما جوان های عزیز این جوری از آن استفاده کنید. از فضای مجازی استفاده کنید برای امید آفرینی، برای توصیه به صبر، برای توصیه به حق، برای بصیرت آفرینی، برای توصیه به خسته نشدن، تبلی نکردن، بی کاره نماندن و مانند اینها. ۱۳۹۱/۱۲/۲۱

رعایت ادب در فضای مجازی

ادب اسلامی را در جامعه بگسترانید. عزیزان! یکی از چیزهای بسیار مهم، حفظ ادب اسلامی در سخن گفتن است که متأسفانه امروز با گسترش فضای مجازی به تدریج این ادب اسلامی دارد کم رنگ می شود. بدزبانی، بدگویی و مانند اینها بایستی در جامعه جمع نشود. امروز بعضی سعی می کنند بی توجهی می کنند و این در جامعه، به خصوص در بعضی از رسانه ها - چه رسانه های صوتی، چه رسانه های تصویری - و به خصوص در فضای مجازی رو به گسترش است. شما بایستی در بیان خودتان، در شیوه کار خودتان، به نحوی عمل بکنید که گسترش این آبدزبانی و بدگویی وجود نداشته باشد. ۱۳۹۱/۱۱/۱۵

ضرورت پیش بینی تهدیدها

امروز تهدیدهای فضای مجازی وجود دارد که ۱۰ سال پیش به این صورت وجود نداشت و ممکن است چند سال بعد تهدیدهای دیگری از همین قبیل به وجود بیاید. افراد با فکر ما بنشینند و با استفاده از خرد جمعی و پژوهش های دانشگاهی ما اینها را پیش بینی کنند. ۱۳۹۰/۰۷/۲۱

مراقبت از فرزندان

در باب آموزش مجازی... بایست مراقبت کنید تا این موجب این نشود که جوان ها وارد فضای بی بند و بار و رهای اینترنت بشوند و سرشان بشود به یک چیزهای دیگری که هم از لحاظ اخلاقی، هم از لحاظ اعتقادی خطرهای بزرگی برای اینها دارد این را باید کاملاً مراقبت بکنید، یعنی پیش بینی کنید. کاری است که نمی شود رها کرد این را چون بحث به اصطلاح است یعنی بچه ها با فضای مجازی، محسناتی دارد، عیبی هم دارد. یکی از عیوبش این است که گفتیم، یکی از عیوبش منزوی شدن بچه ها در خانه است. وقتی که با این تبلت و مانند اینها آشنا شدند، می روند سرگرم آن کار می شوند و از محیط خانه و خانواده در واقع به تدریج دور می شوند. باید به اینها توجه کنید و مراقبت کنید. ۱۳۹۰/۰۶/۱۱

بیکار نشینیم

فضای مجازی خیلی مهم است. آقایانی که در زمینه فضای مجازی نظرانی دارند و ابزار می کنند و گاهی می گویند که این جزو زندگی اصلی مردم است - که ما هم قبول داریم، الان واقعاً فضای مجازی، یک بخش حقیقی از زندگی مردم شده، حالا دولت الکترونیک و از این قبیل که به جای خود محفوظ است. شکی نیست اما آنچه عرض من است و من بدو متنباه ماست - هدایت می کنند و مدیریت می کنند، ما نمی توانیم بی کار بنشینیم در مقابل او، ما نمی توانیم مردم سان را که با فضای مجازی ارتباط دارند، بی پناه رها کنیم در اختیار آن مدیری که دارد پشت پرده، فضای مجازی را اداره می کند. ۱۳۹۰/۰۶/۰۲

فضای مجازی بدون اختیار ما، از بیرون از اختیار ما دارد مدیریت می شود، بحث این است. فضای مجازی یک چیزی نیست که آدم بتواند مثل یک آب روانی هر جور که می خواهد از آن استفاده بکند، دیگران دارند! این آب یک سستی که خودشان می خواهند هدایت می کنند، آنها دارند مدیریت می کنند این فضا را. خب وقتی که ما می دانیم کسانی از بیرون دارند فضای مجازی را - که ما هم دست اندر کارش هستیم و متنباه ماست - هدایت می کنند و مدیریت می کنند، ما نمی توانیم بی کار بنشینیم در مقابل او، ما نمی توانیم مردم سان را که با فضای مجازی ارتباط دارند، بی پناه رها کنیم در اختیار آن مدیری که دارد پشت پرده، فضای مجازی را اداره می کند. ۱۳۹۰/۰۶/۰۲

بیرون از اختیار ما دارد مدیریت می شود، بحث این است.

فضای مجازی یک چیزی نیست که آدم بتواند مثل یک آب روانی هر جور که می خواهد از آن استفاده بکند، دیگران دارند! این آب یک سستی که خودشان می خواهند هدایت می کنند، آنها دارند مدیریت می کنند این فضا را.

خب وقتی که ما می دانیم کسانی از بیرون دارند فضای مجازی را - که ما هم دست اندر کارش هستیم و متنباه ماست - هدایت می کنند و مدیریت می کنند، ما نمی توانیم بی کار بنشینیم در مقابل او، ما نمی توانیم مردم سان را که با فضای مجازی ارتباط دارند، بی پناه رها کنیم در اختیار آن مدیری که دارد پشت پرده، فضای مجازی را اداره می کند. ۱۳۹۰/۰۶/۰۲

بیرون از اختیار ما دارد مدیریت می شود، بحث این است.

فضای مجازی یک چیزی نیست که آدم بتواند مثل یک آب روانی هر جور که می خواهد از آن استفاده بکند، دیگران دارند! این آب یک سستی که خودشان می خواهند هدایت می کنند، آنها دارند مدیریت می کنند این فضا را.

خب وقتی که ما می دانیم کسانی از بیرون دارند فضای مجازی را - که ما هم دست اندر کارش هستیم و متنباه ماست - هدایت می کنند و مدیریت می کنند، ما نمی توانیم بی کار بنشینیم در مقابل او، ما نمی توانیم مردم سان را که با فضای مجازی ارتباط دارند، بی پناه رها کنیم در اختیار آن مدیری که دارد پشت پرده، فضای مجازی را اداره می کند. ۱۳۹۰/۰۶/۰۲

بیرون از اختیار ما دارد مدیریت می شود، بحث این است.

فضای مجازی یک چیزی نیست که آدم بتواند مثل یک آب روانی هر جور که می خواهد از آن استفاده بکند، دیگران دارند! این آب یک سستی که خودشان می خواهند هدایت می کنند، آنها دارند مدیریت می کنند این فضا را.

خب وقتی که ما می دانیم کسانی از بیرون دارند فضای مجازی را - که ما هم دست اندر کارش هستیم و متنباه ماست - هدایت می کنند و مدیریت می کنند، ما نمی توانیم بی کار بنشینیم در مقابل او، ما نمی توانیم مردم سان را که با فضای مجازی ارتباط دارند، بی پناه رها کنیم در اختیار آن مدیری که دارد پشت پرده، فضای مجازی را اداره می کند. ۱۳۹۰/۰۶/۰۲